

Istnieje od 1919 r.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Warszawski
im. Kazimierza Szpotańskiego

Zarząd Oddziału Warszawskiego SEP

Nadaje Panu

Władysławowi FINDEISENOWI

MEDAL

im. prof. Pawła Jana Nowackiego

Zaprojektowany przez art. Tadeusza Tchórzewskiego
wybity przez OW SEP w roku 2011
w mennicy Polskiej S.A. w nakładzie 200 szt.
z tombaku patynowanego, o średnicy 70 mm

Nr 001
Warszawa, 15 XI 2011 r.

Prezes OW SEP

Miłostawa Bożentowicz
Miłostawa Bożentowicz

PROFESOR PAWEŁ JAN NOWACKI (1905-1979) — wielki uczyony i Polak

Inżynier, naukowiec i wspaniały dydaktyk. Wniósł znaczący wkład w rozwój kilku dziedzin nauki, techniki i dydaktyki: • Miernictwa Elektrycznego, • Elektroenergetyki, • Podstaw Elektrotechniki i Elektroniki, • Maszyn Elektrycznych, • Automatyki, • Energetyki Jądrowej i • Techniki Radarowej. Członek korespondent PAN (1956) i — członek rzeczywisty (1961), prof. zw. (od 1955).

Urodzony w Berlinie (25 VI 1905). Maturę uzyskał w Poznaniu (1924). Dyplom inżyniera elektryka, z wynikiem celującym otrzymał na Oddziale Elektrotechnicznym Wydz. Mechanicznego Politechniki Lwowskiej (PLw) (1929). Został asystentem prof. K. Idaszewskiego w Katedrze Miernictwa Elektrycznego PLw.

Równoległe z pracą w PLw, pracował w P. Z. Siemens we Lwowie jako inżynier i zbudował elektrownię (Brody), 2 linie WN (15 kV i 30 kV) oraz rozdzielnię elektrowni w Stanisławowie. Jako doradca techniczny Tow. Lekarzy Polskich (TLP) we Lwowie (1930-36) zaproponował i przeprowadził elektryfikację ich uzdrowiska Zdrój Morszyn.

W r.ak. 1930/31, przebywał na stażu w centrali Siemens-Schuckert Werke (SSW) w Berlinie, — opanował budowę maszyn elektrycznych i technikę sterowanych prostowników ręciovych. Jednocześnie, jako nadinżynier i kierownik budów, w Niemczech budował linie wysokiego napięcia (110 kV i 220 kV) i elektrownię pompową Bringhausen. Po powrocie, został adiunktem w Kat. Maszyn Elektrycznych PLw. Jako drugi, uzyskał doktorat z elektrotechniki w PLw (1936), pierwszym był S. Fryze.

Jako ekspert trakcji elektrycznej (1935), w Anglii odbierał sprzęt (lokomotywy elektryczne i prostowniki ręciovye) do elektryfikacji Węzła Warszawskiego. W latach 1936-39 jako inżynier w P.Z. Siemens w Katowicach zelektryfikował szereg obiektów przemysłowych, m.in. uruchomił pierwsze urządzenie wyciągowe "SKIP" w kopalni Skarboferm w Chorzowie. Jako dyrektor techniczny Fabryki Kabli i Drutu (FKD) w Będzinie (od 1938 r.) kierował strategicznymi działami produkcji. Po nadejściu Niemców, przedostał się do Francji przez Węgry. Przed wkroczeniem Niemców do Paryża, ranny w prawą rękę od bomby, przeprowił się do Anglii ostatnim okrętem. Był leczony w Londynie, w czasie nalotów na Londyn zbombardowano go jeszcze 3-krotnie (na ulicy, w szpitalu i w szkole).

W Anglii pracował w Dep. Radiowym RAF (III 1942). W 1943 r. został szefem Lab. Komunikacji Impulsowej. Zajmował się całokształtem zagadnień sprzętu radarowego do samolotów. Ponadto, był też: • doradcą RAF w organizowaniu nalotu na tzw. 3 tamy w Westfalii (1943), • dowódcą wypadu grupy komandosów, która wzięła do niewoli niemiecki personel i sprzęt radarowy z 4-ch Wysp Kanałowych itp.

Po powrocie do Polski (1947) opracowywał aparaturę rentgenowską, a potem jako szef Dz. Studiów w CZE (Centralnym Zarządzie Energetyki) (1947-54) odpowiadał za opracowanie planów 3- i 6-letniego elektryfikacji Kraju. Po nocach naprawiał turbogeneratory w Elektrowni Warszawskiej i Pruszkowskiej jako konstruktor i monter. Równoległe, był kierownikiem Katedry Maszyn EI. na Wydz. Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej (od VII 1947). Przez 7 lat wychował tam kadre konstruktorów dla Fabryki Maszyn Elektrycznych we Wrocławiu (DOLMEL). Wykładał na trzech politechnikach (Warszawskiej, Łódzkiej i Wrocławskiej) przedmioty: elektronika przemysłowa, miernictwo, automatyka oraz elektrotechnika teoretyczna. Był kierownikiem katedr na Wydziale Elektrycznym PW: 1) Elektrotechniki Teoretycznej, 2) Miernictwa Elektrycznego i 3) Energetyki Jądrowej (1958-75), którą utworzył. Był Dyrektorem Naczelnym Instytutu Badań Jądrowych (1958-69), który znacznie rozwinął. Był założycielem IFAC (1956), wybrany IV prezydentem IFAC (1966).

Wychował wielu inżynierów i 30 doktorów. Był autorem kilku znaczących patentów. Opublikował prace z zakresu: • transformatorów, • automatyki i • linii dalekosiężnych. Napisał " *Physique des Plasmas*", którą wykładał w Instytucie Badań Jądrowych w Saclay, Francja.

Otrzymał kilkanaście odznaczeń i wyróżnień polskich i zagranicznych, a w tym: Medal Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (1944), Medal im Kopernika za zasługi dla PAN (1974), Nagrodę Państwową ind. I stopnia w zakr. nauki (1955), Dypl. Hon. IFAC (1975), Medal M. Curie-Skłodowskiej (Francja, 1967), Nagrodę ind. I stopnia Państwowej Rady d/s Wykorzystania Energii Jądrowej.

Kolekcja Władysława Findeisena

WIELKI PATRIOTA
INŻYNIER, WYNALEZCA, UCZONY,
PROFESOR AUTOMATYKI,
ELEKTROENERGETYKI, ELEKTRONIKI,
MIERNICTWA EL., MASZYN EL.,
NUKLEONIKI, TECHNIKI RADAROWEJ,
TECHNIKI WYSOKIŁY NAPIĘĆ I INNYCH,
PUŁKOWNIK RAF (WW 2),
CZŁOWIEK UNIWERSALNY

Kolekcja Władysława Fimkego